

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
URED ZASTUPNIKA REPUBLIKE HRVATSKE
PRED EUROPSKIM SUDOM ZA LJUDSKA PRAVA
Zagreb, 3. veljače 2022.

PRIOPĆENJE ZA JAVNOST

Nova presuda Šeks protiv Hrvatske

Podnositelju nije povrijeđena sloboda izražavanja zbog uskraćivanja prava na pristup klasificiranoj dokumentaciji

Europski sud za ljudska prava (dalje: Europski sud) je dana 3. veljače 2022. objavio presudu u predmetu *Šeks protiv Hrvatske* kojom je utvrdio da podnositelju zahtjeva nije povrijeđena sloboda izražavanja (članak 10. Konvencije), zbog odluke domaćih tijela da mu uskrate pravo na pristup dokumentaciji klasificirane naravi.

Podnositelj zahtjeva, g. Šeks, podnio je Hrvatskom državnom arhivu zahtjev da mu se odobri uvid u gradivo arhivskog fonda Ureda predsjednika Republike Hrvatske dr. Franje Tuđmana radi pisanja dokumentarne kronologije o padu Bosanske Posavine. Navedeno arhivsko gradivo klasificirano je oznakom tajnosti „državna tajna-strogo povjerljivo“, te su stoga državna tijela odbila njegov zahtjev u odnosu na 25 traženih zapisnika uz obrazloženje da bi njihovo prijevremeno korištenje moglo nanijeti nepopravljivu štetu vrijednostima zbog kojih su ti zapisnici klasificirani (neovisnost, cjelovitost, sigurnost Republike Hrvatske i međunarodni odnosi Republike Hrvatske).

Europski sud je utvrdio da je zahtjev podnositelja zahtjeva za informacijama pažljivo procijenilo pet različitih nacionalnih tijela, od kojih su najmanje dva tijela izravno pregledala tražene dokumente. Sud je nadalje utvrdio da se odluka Ureda Predsjednice RH kojom je odbijena deklasifikacija nekih od traženih dokumenata temeljila na mišljenju specijaliziranog tijela za bavljenje pitanjima nacionalne sigurnosti, koju je na kraju potvrdio i Povjerenik za informiranje, Visoki upravni sud i Ustavni sud. Stoga je Sud ocijenio da način na koji su domaća tijela procijenila zahtjev podnositelja zahtjeva nije bio manjkav ili lišen odgovarajućih postupovnih jamstava.

Sud je nadalje istakao da se u kontekstu nacionalne sigurnosti, koja tradicionalno čini dio unutarnje jezgre državnog suvereniteta, ne može očekivati da će obrazloženja nadležnih tijela biti jednako detaljna kao za na primjer, u redovnim građanskim ili upravnim predmetima. Navođenje detaljnih razloga za odbijanje uklanjanja tajnosti strogo povjerljivih dokumenata bilo bi u suprotnosti sa samom svrhom zbog koje su ti podaci uopće bili klasificirani. Uzimajući u obzir opseg postupovnih jamstava pruženih podnositelju zahtjeva u ovom predmetu, Sud je utvrdio da su razlozi koje su navela nacionalna tijela za odbijanje pristupa predmetnim dokumentima ne samo relevantni, već i u datim okolnostima, dovoljni.

Stoga je odlučio da je miješanje u podnositeljevu slobodu izražavanja odnosno onemogućavanje pristupa informacijama bilo potrebno i proporcionalno važnim ciljevima nacionalne sigurnosti, te da domaća tijela u konkretnom slučaju nisu ispitala njegov zahtjev izvan slobode procjene države. Stoga nije došlo do povrede članka 10. Konvencije.

Ova presuda nije konačna. Tekst presude dostupan je na web stranici Suda (www.echr.coe.int/hudoc) na engleskom jeziku, a nakon prijevoda na hrvatski jezik, bit će dostupan na web stranici Ureda zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava.

Za sve dodatne informacije molimo obratiti se na adresu elektronske pošte ured@zastupnik-esljp.hr ili broj telefona 01/6444-600.